

slovník pojmů

Duplikátor: velkokapacitní kopírovací zařízení na vypalování CD nebo DVD

Blank: průmyslové kvalitní médium, cenově nejlepší CD

Silver: stříbrné průmyslové médium, vypadá jako lisované CD-ROM

CMYK: plnobarevný tisk vhodný pro fotografie i texty, plastotisk, ofset, sítotisk

Plastotisk: realistický digitální fototisk 300 dpi, fixovaný laminem

Ofsetový potisk: nejkvalitnější potisk CD, jemný rastr, ale méně kontrastní barvy

Jewell box: obyčejná krabička s černým trejem, 1 cm tlustá

Trej (tray): část krabičky, do které se vkládá CD

Slimbox (SLIM): tenká krabička do které se nedá vložit INLAY

Pošetka: obálka na CD (plastová PP, papírová, PVC, kartonová...)

Inlay: list vložený zezadu klasické JEWELL Box krabičky (zadní booklet)

Booklet: knížka nebo kartička s informacemi o obsahu nebo autorech CD

Verifikace: ověřování zapsaných dat

Spindl: CD balená na trnu ve smršťovací fólii jako „špalek“ po 100, 125 ks (špindl :o)

Digipack: speciální papírový skládaný obal s vlepovaným trejem, zejména pro audio

Vypálit: Zapsat informace na optické paměťové médium, např. CD-R, CD-RW nebo DVD+RW.

VideoCD (VCD): záznam videa cca 70 min. na CD ve formátu MPEG-1 pro přehrání na většině nových DVD přehrávačů, formát MPEG-1 přehraje jakýkoliv Windows 95 a vyšší

SuperVideoCD (SVCD): 30 minut video na CD ve formátu MPEG-2, přehrají některé novější DVD přehrávače (od 12/99) a pokud máte správný video kodek v PC a CD-ROM XA, tak i na PC Windows

CD-R (CD-Recordable) : Technologie ukládání dat a hudby na levné CD disky, které umožňují pouze jeden zápis. Záznam 650 MB dat trvá od 5 do 74 minut v závislosti na použité mechanice. Mechaniky a média CD-R mohou podporovat formát UDF.

CD-ROM (Compact Disc Read Only Memory): Formát CD používaný k uchování textů, grafiky a hi-fi stereo nahrávek. Audio CD přehrávač neumí přehrávat CD-ROM disky, ale naopak mechaniky CD-ROM zvukové disky přehrávat umějí.

CD-RW (CD ReWritable): Technologie umožňující přepisování CD disků. Mechaniky CD-RW mohou být také využity k zápisu na disk CD-R a mohou číst disky CD-ROM. Disky CD-RW mohou být více než tisíckrát přepsány a čteny buď na mechanikách MultiRead CD-ROM, nebo na kompatibilních audio přehrávačích CD-RW. Technologie CD-RW podporuje formát UDF (Universal Disc Format). To znamená, že umožňuje čtení a zápis ve všech hlavních operačních systémech a je také kompatibilní s prepisovatelnými médii i médii pro jeden zápis. Dnes jsou dostupné běžné či vysokorychlostní disky CD-RW.

DVD (Digital Versatile Disc): Tato technologie byla uvedena na trh v roce 1996. Optické disky mají stejné celkové rozměry jako disky CD, ale mají mnohem vyšší kapacitu - uchovávají 4 až 28krát větší množství dat.

DVD-Audio: Na trhu od poloviny roku 2000. Tento formát určený pouze pro záznam zvuku je podobný disku CD-Audio, ale nabízí 16, 20 a 24bitové samplování s frekvencí od 44,1 do 192 kHz. Pro srovnání CD-Audio používají 16bitové samplování s frekvencí 44,1 kHz. Disky DVD-Audio mohou také uchovávat ozvučené video, grafické a další informace.

DVD Video: Populární formát pro vysoce kvalitní MPEG2 video a digitální prostorový zvuk. Umožňuje pracovat s mnoha jazykovými verzemi zvuku i titulků a nabízí další zdokonalené uživatelské funkce.

DVD Forum: Mezinárodní asociace výrobců hardwaru a medií, softwarových firem a dalších uživatelů disků DVD vytvořená pro výměnu a šíření myšlenek a informací o formátu DVD. DVD Forum usiluje o popularizaci formátu DVD-RAM jako prepisovatelného standardu pro DVD v průmyslu informačních technologií a DVD+RW v průmyslu spotřební elektroniky a zábavy.

DVD Multi: DVD Multi je program pro umístování loga na přístrojích, které propaguje kompatibilitu s formáty DVD-RAM a DVD-RW. Nejedná se o mechaniku, jde o metodiku testování, která usiluje o to, aby mechaniky mohly číst disky RAM a -RW. Klade důraz na kompatibilitu čtení, nikoliv zápisu. Specifikace pro čtení a zápis byly představeny v červnu na DVD Foru jako odpověď na problémy s kompatibilitou formátu DVD-RAM. Umožní čtení disků zapsaných ve formátech DVD-ROM, DVD-Video, DVD-Audio, DVD-RW a DVD-R. Umožní zapisovat na disky ve formátu DVD-RAM, DVD-RW a DVD-R. Žádný výrobce optických mechanik dosud nepotvrdil, že bude podporovat tento formát.

DVD-R (DVD Recordable): První mechanika pracující s tímto formátem (laser 635 nm) byla představena v roce 1998 firmou Pioneer a finální uživatelský formát (650nm laser) byl autorizován DVD Forem v roce 2000. DVD-R nabízí paměťový formát pro jeden zápis a vícenásobné čtení podobný CD-R a je používán pro tvorbu disků DVD-Video a DVD-ROM.

DVD-RAM (DVD Random Access Memory): Prepisovatelný DVD disk přijatý firmami Panasonic, Hitachi a Toshiba. Jedná se o technologii zápisu a přehrávání používající kazety a v současné době i holé disky. Samotné holé disky DVD-RAM jsou křehké a nelze u nich garantovat integritu dat. První mechaniky DVD-RAM byly uvedeny na trh na jaře 1998 a měly kapacitu 2,6 GB (jednostranná verze) nebo 5,2 GB (dvoustranná

verze). Disky DVD-RAM verze 2 s kapacitou 4,7 GB se objevily na konci roku 1999 a dvoustranné disky s kapacitou 9,4 GB v roce 2000. Mechaniky DVD-RAM čtou DVD-Video, DVD-ROM a CD média. V současnosti instalované mechaniky DVD-ROM a DVD-Video přehrávače neumějí číst média DVD-RAM.

DVD-ROM (Read Only Memory): Tento DVD disk byl poprvé představen v roce 1997 a je určený jen pro čtení. Používá se k ukládání dat, interaktivních aplikací a také zvuku a obrazu. Disky DVD-ROM fungují v mechanikách DVD-ROM nebo DVD-RAM. Nefungují v přehrávačích DVD-Video připojených k televizím a domácím kinům. Většina mechanik DVD-ROM však bude přehrávat filmy ve formátu DVD-Video.

DVD-RW (DVD ReWritable): Přepisovatelný DVD formát zavedený firmou Pioneer je podobný formátu DVD+RW. Jeho schopnost pracovat jako zařízení s přímým přístupem však není tak dobrá jako u +RW. Má kapacitu 4,7 GB pro čtení a zápis.

DVD+RW (DVD ReWritable): Tento formát byl vyvinut ve spolupráci firem Hewlett-Packard, Mitsubishi Chemical, Philips, Ricoh, Sony a Yamaha. Je to jediný přepisovatelný formát, který používá disky bez použití kazety plně kompatibilní s existujícími přehrávači DVD-Video a mechanikami DVD-ROM pro video záznam v reálném čase i pro záznam dat prostřednictvím PC.

OSTA (Optical Storage Technology Association): Tato asociace je složena z hlavních výrobců optických mechanik. Jejím úkolem je schvalovat standardy a propagovat používání optických medií.